

BOŠTJAN KUZMAN

→ Letošnja slavnostna podelitev nagrad tekmovalcem v matematiki, fiziki in astronomiji je potekala v soboto, 13. maja, v Unionski dvorani v Ljubljani. V letu 2016/17 je na tekmovanjih v organizaciji DMFA Slovenije sodelovalo 133139 tekmovalcev in 8116 mentorjev iz 709 šol, podeljenih je bilo 948 zlatih priznanj, na zaključno prireditev pa je bilo povabljenih 213 nagrajencev in 172 mentorjev, ki so osvojili skupaj 252 nagrad.

V praznično urejeni dvorani je nagrajence na velikem platnu pozdravila ilustracija popotniškega para, ki z bistrimi očmi opazuje zvezdno nebo. Najbolj pozorni so morda opazili, da popotnika v prtljagi nosita tudi knjigi prof. Vidava in prof. Strnada. Ko so se ugasnile luči, je na platnu zasijalo zvezdno nebo, na odru pa se je z Meditacijo za mali boben predstavil prvi od dveh dijakov, nagrajencev letošnjega tekmovanja mladih glasbenikov. Med njegovim virtuosnim nastopom so se pred gledalci na platnu zvr-

stili prizori iz letošnjih tekmovanj in obudili njihove tekmovalne občutke.

Za uvod sta s krajšim nagovorom pričela prof. dr. Dragan Mihajlovič, predsednik DMFA Slovenije, in ministrica prof. dr. Maja Makovec Brenčič. Po predstavitvi osnovnih statističnih podatkov je voditeljica Mojca Delač napovedala prve podelitve. V prvem delu so bile podeljene nagrade za srednješolska tekmovanja iz matematike, fizike in astronomije, ki so jih podelili predstavniki tekmovalnih komisij skupaj z vodji ustreznih ekip za mednarodne olimpijade. Sledila je še ena glasbena točka z virtuosno lirčno skladbo za vibrafon.

Ob napovedi, da je čas za posebno gostjo, je voditeljica prebrala nekaj stavkov iz revije Presek, v kateri so leta 1975 poročali o republiškem tekmovanju v matematiki. Povedala je, da je tedanja zmagovalka med četrtošolci, dijakinja Mirjam Cvetič, danes med najbolj uglednimi znanstveniki na področju teorije strun na svetu, in prof. dr. Cvetičevo ob aplavzu povabila na oder. Na odru je prof. Cvetičevo najprej na kratko predstavila kot vrhunsko znanstvenico, nato pa jo prosila, če lahko tudi laikom v dvorani pred-

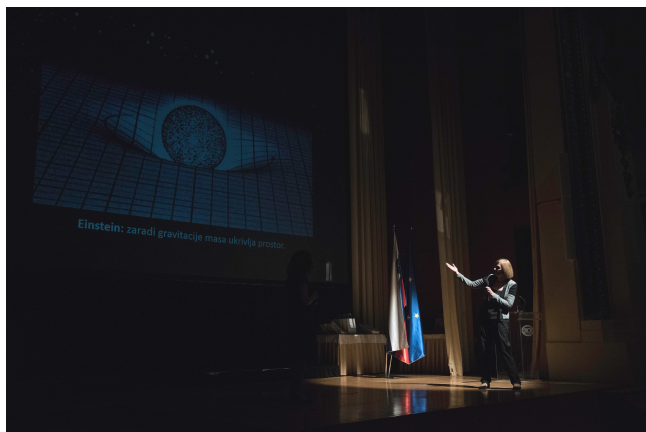
stavi vsaj delček svojega znanstvenega dela. S pomočjo prosojnic je dr. Cvetičeva na odru v kratkem predavanju orisala, kako teorija gravitacije po Einsteinu predvideva nastanek črnih lukenj in kako poskuša teorija strun pojasniti vrzeli med kvantno mehaniko in teorijo relativnosti. Po gromkem aplavzu je Cvetičeva mlade spodbudila, naj sledijo svojim sanjam in izpostavi, kako pomembna sta bila zanjo njena učitelja matematike Niko Kontler v osnovni šoli Maksa Durjave in prof. Marija Munda na Drugi gimnaziji v Mariboru. V zaključni sceni prvega dela podelitve je prof. Cvetičeva skupaj z ministrico sprejela dijake, ki so se uvrstili v katero od olimpijskih ekip, medtem ko so ob ritmičnih brazilske sambe (matematična olimpijada bo letos v Braziliji!) in glasnem aplavzu publike stopali na oder za nagrajence.

Kratkemu odmoru je sledil še drugi del prireditve. Najprej smo si ogledali kratek videoposnetek avtorice Maje Pečar, ki je zabeležila trenutke preseñenja in navdušenja mlajših otrok pri izvajanju fizikalnih eksperimentov v okviru priprav na tekmovanje Kresnička. Sledile so podelitve nagrad v preostalih tekmovalnih kategorijah, pri katerih so poleg članov tekmovalnih komisij sodelovali tudi predstavniki različnih fakultet in prof. dr. Peter Legiša kot urednik revije Presek. Kot novost so bila prvič podeljene tudi nagrade za matematično tekmovanje študentov. Na odru je bila predstavljena še nagradna Poletna šola za devetošolce v Plemljevi vili na

Bledu, katere ponovni zagon je po več letih premora omogočil Turizem Bled. Na poletno šolo bodo junija povabljeni vsi nagrajeni devetošolci tekmovanj iz matematike, fizike in astronomije (žal brez razvedrilne matematike). Srednješolci, ki želijo preživeti teden dni v dobri družbi in ob zanimivih matematičnih izzivih pa so bili povabljeni na že 12. raziskovalni tabor MARS, ki bo potekal avgusta v Čatežu pri Litiji. Ob sklepu prireditve je voditeljica vsem zaželela uspešen zaključek leta in prijetne počitnice, ustvarjalci prireditve in njeni gostje pa so bili enotnega mnenja, da je bila letošnja podelitev ena najbolj izpeljanih doslej. Upamo, da bodo podobno uspešni tudi vsi dijaki, ki se bodo v poletnih mesecih udeležili mednarodnih tekmovanj.

Prof. dr. Mirjam Cvetič je leta 1975 kot dijakinja 4. letnika zmagala na republiških tekmovanjih v matematiki in fiziki. Za izjemne študijske in znanstvene dosežke je bila nagrajena že v času diplomskega in magistrskega študija fizike v Ljubljani. V želji po raziskovalnem delu na področju tedaj povsem nove teorije strun je odšla na doktorski študij na univerzo Maryland, kjer je prejela nagrado za najuspešnejšo doktorsko študentko v generaciji in bila izbrana med najizjemnejše mlade ženske v ZDA. Sledila je bleščeča znanstvena in akademska kariera, v kateri je prejela vrsto nagrad tako za znanstveno kot tudi za pedagoško delo. Prof. Cvetičeva je soavtorica več kot 300 znanstvenih člankov z izjemno citiranostjo. Nekaj njenih najpomembnejših znanstvenih dosežkov je s področja teorije črnih lukenj, nekatere so tudi poimenovane po njej, kot črna luknja Cvetič-Youm in Chong-Cvetič-Lu-Pope.

SLIKA 1.

Častna gostja prof. dr. Mirjam Cvetič na odru pojasnjuje osnove teorije strun, foto: Jana Jocif.

SLIKA 2.

V imenu olimpijcev se je staršem, mentorjem in vodjem ekip za podporo zahvalil Aleksej Jurca, foto: Jana Jocif.

Člani ekip za mednarodna tekmovanja 2017:**Mednarodna matematična olimpijada, 12.–23. julij 2017, Brazilija**

- LUKA HORJAK, I. gimnazija v Celju, K. Kocbek
- ANDRAŽ MAIER, Gimnazija Jesenice, A. Miler
- DAVID OPALIČ, I. gimnazija v Celju, K. Kocbek
- DAVID POPOVIČ, Gimnazija Bežigrad, V. Domajnko
- DOMEN VREŠ, ŠC Ravne na Koroškem, Gimnazija, S. Vreš
- NEJC ZAJC, ŠC Velenje, Gimnazija, S. France.

Vodja ekipe: dr. Gregor Dolinar

Pomočnik vodje: Venio Mramor

Tehnični sodelavec IMO: dr. Matjaž Željko.

Mednarodna fizikalna olimpijada, 16.–24. julij 2017, Indonezija, in Evropska fizikalna olimpijada, 20.–24. maj 2017, Estonija

- KLEMEN BOGATAJ, Gimnazija Škofja Loka, A. Erman
- MARKO ČMRLEC, Gimnazija Bežigrad, C. Dominko
- URBAN DUH, II. gimnazija Maribor, M. Jagodič
- LUKA GOVEDIČ, II. gimnazija Maribor, M. Jagodič
- ALEKSEJ JURCA, Gimnazija Bežigrad, C. Dominko.

Vodji ekipe: dr. Jure Bajc in dr. Barbara Rovšek

Mednarodna olimpijada iz astronomije in astrofizike, 12.–21. november 2017, Tajska

- MARKO ČMRLEC, Gimnazija Bežigrad, V. Domajnko
- LUKA GOVEDIČ, II. gimnazija Maribor, G. Žiberna
- ALEKSEJ JURCA, Gimnazija Bežigrad, S. Zamuda
- ROK KOVAČ, Gimnazija Vič, Ljubljana, V. Kariž Merhar
- URBAN OGRINEC, Gimnazija in SŠ Rudolfa Maistra Kamnik, S. Perhavec.

Vodja ekipe: dr. Maruša Žerjal

Srednjeevropska matematična olimpijada, 21.–27. avgust 2017, Litva

- MARKO ČMRLEC, Gimnazija Bežigrad, V. Domajnko
- ANA META DOLINAR, Gimnazija Bežigrad, V. Domajnko
- LUKA HORJAK, I. gimnazija v Celju, K. Kocbek
- ANDRAŽ MAIER, Gimnazija Jesenice, A. Miler
- DAVID OPALIČ, I. gimnazija v Celju, K. Kocbek
- NEJC ZAJC, ŠC Velenje, Gimnazija, S. France.

Vodja ekipe: Jakob Jurij Snoj

Evropska dekliška matematična olimpijada, 6.–12. april 2017, Švica

- ANA META DOLINAR, Gimnazija Bežigrad, V. Domajnko
- KLARA DROFENIK, I. gimnazija v Celju, K. Kocbek
- ANA OPALIČ, I. gimnazija v Celju, K. Kocbek
- ŠPELA POLAK, I. gimnazija v Celju, K. Kocbek.

Vodja ekipe: Venio Mramor

Pridi na MARS!

Bi radi preživeli pester počitniški teden v dobri družbi ob zanimivih matematičnih izzivih? Pridite na raziskovalni tabor MARS za srednješolce, ki bo od 13.–19. avgusta v ČŠOD Čebelica. Več informacij najdete na spletnem naslovu mars.dmf.a.si.

× × ×